

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **H., spol. s r.o.**, N., H., IČO: X. a vedľajšieho účastníka na strane žalobcu: **H., a.s.**, N., H., IČO: X., obaja spoločne zastúpení JUDr. A.B., advokátom, J., P.O. Box X, B. proti žalovanému: **JUDr. I.B.**, B., V., *správca konkurznej podstaty úpadcu P., spol. s r. o. v likvidácii*, C., R., zast. Advokátska kancelária JUDr. A.V., s.r.o., B., B., IČO: X., **o vylúčení vecí zo súpisu konkurznej podstaty**, na odvolanie žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.05.2010, č. k. 34 Cbi/9/08-234, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.05.2010, č. k. 34 Cbi/9/08-234 **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 62,70 Eur.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobou doručenou súdu dňa 05.05.2008 sa žalobca a vedľajší účastník na strane žalobcu domáhali proti žalovanému vylúčenia vecí zo súpisu konkurznej podstaty, zapísané na LV č. X. Uviedli, že žalovaný zaradenie predmetných nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty úpadcu odôvodnil neplatnosťou Kúpnej zmluvy uzavretej dňa 24.02.2000, ktorou právny predchodca vedľajšieho účastníka na strane žalobcu predmetné nehnuteľnosti odplatne nadobudol od úpadcu, pretože právny predchodca úpadcu si na tento prevod nevyžiadal od F. súhlas, tak ako to vyžaduje ust. § 19a/ ods. 2 zák. č. 92/1991 Zb.

Krajský súd z predložených listinných dôkazov, ako aj z výsluchu účastníkov na pojednávaní zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy č. 7/1992 o predaji majetku štátu podľa zák. č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších zmien a doplnkov, uzavretej medzi predávajúcim F. a kupujúcim Ing. V.P., súkromným podnikateľom, bytom R., S. zistil, že predmetom prevodu podľa citovanej zmluvy sú vlastnícke práva k veciam, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžili k prevádzkovaniu š. p. P., R. Kupujúci sa v zmluve zaviazal prevziať majetkové záväzky a pohľadávky predávajúceho súvisiace s podnikom a zaplatiť kúpnu cenu. V čl. II citovanej zmluvy sú presne špecifikované aktíva, pasíva, všetky práva a povinnosti, záväzky týkajúce sa predmetu prevodu.

Z kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 24.02.2000 súd zistil, že túto kúpno-predajnú zmluvu uzavrel P., spol. s r.o. v likvidácii, so sídlom R. ako predávajúci so spoločnosťou P. a S., a.s. so sídlom V. (kupujúci). Podľa čl. I citovanej zmluvy, predávajúci je výlučným vlastníkom nehnuteľností uvedených v tomto článku.

Následne dňa 12.02.2006 uzavrela kúpnu zmluvu spoločnosť H., a.s., N. (vedľajší účastník na strane žalobcu) ako predávajúci so spoločnosťou H., s.r.o., N., IČO: X. (v právnom postavení žalobcu ako kupujúci, pričom predmetom kúpy podľa uvedenej citovanej zmluvy boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa na LV č. X., špecifikované v čl. I tejto zmluvy). Ďalej súd zistil, že vedľajší účastník na strane žalobcu, a to spoločnosť H., a.s., N. sa zlúčila so spoločnosťou P. a S., a.s., V. Podľa aktuálneho výpisu obchodné meno a sídlo tejto spoločnosti je H., a.s., N., H., IČO: X.

Súd vychádzal z ust. § 19a ods. 2 zák. č. 92/1991 Zb. (právný stav k 12.04.2000 k dátumu podpisu zmluvy zo dňa 24.02.2000), do splatenia celej kúpnej ceny je prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti nadobúdateľom na inú osobu, alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti, alebo jeho založenie v prospech tretích osôb možné len po predchádzajúcom písomnom súhlase fondu.

V konaní sa preukázalo, že kúpna cena nebola zo strany úpadcu uhradená v plnej výške, čo znamená, že kúpna zmluva zo dňa 24.02.2000 je podľa cit. ust. § 19a/ ods. 2 posledná veta zák. č. 92/1991 Zb. v platnom znení neplatná. Z uvedeného dôvodu je neplatná aj kúpna zmluva zo dňa 12.02.2006 ako nadväzujúci právny úkon podľa ust. § 19a/ cit. zák.

V konaní nebola preukázaná ani skutočnosť uvádzaná žalobcom, že požiadal o súhlas s prevodom spomenutého majetku bez doplatenia jej kúpnej ceny, tak ako vyžaduje ust. § 19a/ ods.2 cit. zák., žalobca takýto dôkaz v konaní súdu nepredložil.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani na preukázanie svojho tvrdenia, že nehnuteľnosti nadobudol vydržaním v zmysle príslušných ustanovení § 143a/ Obč. zák., z toho dôvodu súd na túto námietku žalobcu nebral zreteľ.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 a § 151 O.s.p. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku sa odvolali žalobca a vedľajší účastník a navrhli ho buď zmeniť tak, že odvolací súd žalobe vyhovie alebo zrušiť a vec vrátiť súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Tvrdia, že ich vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam je osvedčené ako riadnym titulom nadobudnutia, tak aj záznamom v evidencii nehnuteľností a že nikto žalobcovo vlastníctvo k nim nerozporoval, teda ani žalovaný.

Namietajú, že súd I. stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správny právny predpis.

Podľa ich mienky ust. § 70 a nasl. Katastrálneho zákona treba vykladať tak, že ak niekto údaje v ňom spochybňuje, musí sa domáhať svojho práva návrhom podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Správca konkurznej podstaty nemôže mať iné právne postavenie, čo značí, že SKP môže do súpisu konkurznej podstaty zapísať len nehnuteľnosti, pri ktorých existujú právne dôvodné pochybnosti o tom, kto je ich vlastníkom a tou je sporové konanie, ktorého výsledkom môže byť meritorne rozhodnutie, teda určenie, že vlastníkom nehnuteľností je niekto iný, ako osoba, ktorej svedčí zápis v katastri nehnuteľností. To znamená, že aj pre SKP je zápis v katastri nehnuteľností záväzný a musí výlučne z neho vychádzať pri súpise konkurznej podstaty.

Z tejto svojej mienky vyvodzujú, že v excindačnom konaní súd môže skúmať len dve právne skutočnosti, a to, či vlastníctvo úpadcu k sporným nehnuteľnostiam vyplýva zo zoznamu predloženého úpadcom, prípadne iných rozhodujúcich skutočností, resp. či je vlastníctvo k nim predmetom takého súdneho sporu, ktorého výsledkom môže byť meritórne rozhodnutie v otázke vlastníctva.

Súd sa v tomto konaní preto nemôže zaoberať otázkou vlastníctva ani ako relevantnou predbežnou otázkou.

Spochybňuje tiež záver súdu, že úpadca nadobudol sporné nehnuteľnosti od F., a to zmluvou o prevzatí záväzkov zo dňa 6.9.1996 a bol preto povinný žiadať pri ich scudzení o súhlas F. v súlade s ust. § 19a ods. 2 zák. č. 92/1991 Zb. Podľa nich táto zmluva mohla mať zo zreteľa tohto zákona len obligačno-právne, nie vecno-právne následky.

Domnievajú sa, že napadnutý rozsudok je nevykonateľný, lebo nezmenil údaje zapísané v katastri nehnuteľností a spôsobil tak, že žalovaný nebude môcť ako nevlastník sporné nehnuteľnosti speňažiť a ich v katastri zapísaný vlastník sa bude môcť naďalej domáhať ochrany v prípade rušenia svojho vlastníckeho práva.

Zdôrazňujú, že úpadca mal sporné nehnuteľnosti v dobromyseľnej držbe od r. 1992, čo značí, že žalobca ich aj originálne nadobudol vydržaním najneskôr v r. 2002 (10.06.2002, po uplynutí 10 ročnej lehoty od zaevidovania vlastníckeho práva úpadcu v katastri nehnuteľností).

Namietajú tiež, že súd nezohľadnil vyjadrenie likvidátorky úpadcu JUDr. T., týkajúce sa žiadania súhlasu F.

Na záver odvolateľa navrhli, aby odvolací súd v prípade potvrdzujúceho rozsudku pripustil dovolanie. Rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu vidia v riešení otázky, či v excindačnom konaní ako predbežnú otázku nemožno posúdiť vlastnícke právo k nehnuteľnosti inak, ako podľa údajov zapísaných v katastri nehnuteľností, pokiaľ pochybnosti o nesprávnosti takýchto údajov nie sú predmetom sporu, v ktorom by v tejto otázke mohlo dôjsť k meritórnemu rozhodnutiu súdu.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu I. stupňa potvrdiť a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní, ktoré vyčíslil vo výške 62,70 Eur (vyjadrenie k odvolaniu 55,49 Eur + režijný paušál 7,21 Eur).

Pokiaľ odvolatelia namietajú, že súd I. stupňa mal žalobu zamietnuť, pretože žalovaný nepodal pred zaradením sporných nehnuteľností do konkurznej podstaty žalobu o určenie vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c/ O.s.p., uvádza, že v konkurznom konaní treba

aplikovať ustanovenia ZKV, všeobecné právne predpisy len v prípade, ak tento zákon príslušné otázky nerieši. Tvrdí, že žalovaný má doklady, ktoré preukazujú, že prevody sporných nehnuteľností na tretie osoby sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi.

Poukazuje v tejto súvislosti aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Obo 92/2009, aj na okolnosť, že zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii upravuje spôsob zápisu „sporného“ majetku do súpisu konkurznej podstaty rovnako a rovnako ukladá tretej osobe domáhať sa voči správcovi vylúčenia majetku zo súpisu podstaty.

Pokiaľ odvolatelia namietajú, že súd I. stupňa sa náležite nevysporiadal s výpoveďou likvidátorky úpadcu, poukazuje na list F. zo dňa 17.06.2008, v ktorom sa jasne uvádza, že tento žiadnu žiadosť o súhlas s prevodom neobdržal a ani súhlas nedal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatoval, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je plne v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Súd I. stupňa v ňom uviedol, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, obšírne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa odôvodnenia napadnutého rozsudku aj náležitosti druhej vety cit. Ustanovenia, je objektívne presvedčivé.

Keďže sa odvolací súd stotožnil nielen s výrokom, ale aj s odôvodnením napadnutého rozsudku na zdôraznenie jeho správnosti v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p., len ho dopĺňa reaganím na odvolanie žalobcu a vedľajšieho účastníka.

Pokiaľ odvolatelia zastávajú názor, že súd v konaní o vylučovacej žalobe môže skúmať len otázku, či vlastníctvo k sporým nehnuteľnostiam vyplýva zo zoznamu predloženého úpadcom, prípadne iných rozhodujúcich skutočností, resp. či je vlastníctvo k nim predmetom súdneho konania, ktorého výsledkom môže byť meritórne rozhodnutie o otázke vlastníctva, je tento názor v rozpore s ust. § 19 ZKV, aj s názorom zastávaným v odbornej literatúre (JUDr. Milan Ďurica: Konkurzné právo na Slovensku a v EÚ, 2006, st. 284), ktorý odvolatelia citujú. Nesprávne ho však interpretujú ako podporujúci ich mienku. Z citácie „správca zapíše do súpisu ako sporný taký majetok, o ktorom určité skutočnosti nasvedčujú, že by mohol patriť do konkurznej podstaty, ale nie je to jednoznačne preukázané“ vyplýva správnosť postupu správcu - žalovaného, ktorý sporné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty zapísal. Aj vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný uvádza, že ako správca konkurznej

podstaty má k dispozícii doklady, ktoré preukazujú skutočnosť, že prevody sporných nehnuteľností z úpadcu na tretie osoby sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi.

V súlade s ust. § 19 ZKV nie je ani mienka odvolateľov, že by súd v konaní o vylučovacej žalobe mohol len skúmať, či prebieha súdne konanie, predmetom ktorého je určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Ust. § 19 ods. 2 ZKV výslovne ustanovuje, že súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

V prípade určovacej žaloby podľa § 19 ods. 2 ZKV ide teda v rámci žalôb podľa § 80 písm. c/ O.s.p. o určovací žalobcu sui generis, kde naliehavý právny záujem je daný existujúcim konkurzným konaním a z neho vyplývajúcou požiadavkou rýchlosti a hospodárnosti konania v zmysle § 6 O.s.p., ktorej realizácia je zabezpečená tým, že sa v ňom rieši otázka vlastníctva, čo však nijako neznižuje požiadavku na zákonnosť a správnosť jej riešenia.

Názor odvolateľov, že pre SKP je záväzný zápis o vlastníctve v katastri nehnuteľností a že môže výlučne z neho vychádzať pri súpise konkurznej podstaty úpadcu, je taktiež v rozpore s ust. § 17 až 19 ZKV.

Názor, že sa v katastri zapísaný vlastník nehnuteľností aj po právoplatnosti žalobou zamietajúceho rozhodnutia v konaní o vylučovacej žalobe bude môcť domáhať ochrany svojho vlastníctva, je v rozpore s ust. § 14 ZKV.

Pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia súdom I. stupňa, odvolací súd považuje vzhľadom na obsah odvolania za potrebné spresniť zistenia týkajúce sa zmluvy o prevzatí záväzkov zo dňa 6.9.1996, ktorú uzavreli F., Ing. V.P. a P., s.r.o.

Zo zmluvy č. 7/1992 zo dňa 4.6.1992 o predaji majetku štátu podľa zák. č. 92/1991 Zb. vyplýva, že kupujúci Ing. V.P. vystupoval ako zakladateľ obchodnej spoločnosti P., s.r.o. V čl. VI sa kupujúci zaviazal pokračovať v predmete činnosti š. p. P., R. (Podľa výpisu z Obchodného registra zo dňa 21.04.2009 spoločnosť P., s.r.o. bol zapísaný 8.6.1992). K tejto zmluve podpísali zmluvné strany dodatok č. 1 dňa 28.2.1996. Dodatok č. 2 zo dňa 6.9.1996 k zmluve č. 7/1992 už uzatváral predávajúci F. so spoločnosťou P., s.r.o., zast. konateľom Ing. V.P. ako kupujúcim a v čl. I. tohto dodatku sa uvádza, že týmto dodatkom sa na základe zmluvy o prevzatí záväzkov „mení osoba kupujúceho.“ Treba tiež uviesť, že zmluva o prevzatí záväzkov zo dňa 6.9.1996 je označená

ako zmluva o prevzatí záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy č. 7/1992 o predaji podniku, a to pôvodného š. p. P., R. zo dňa 4.6.1992 podľa zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších zmien a doplnkov, Obch. zákonníka a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov.

Odvolací súd sa nemôže stotožniť ani s názorom odvolateľov, že súd náležite nezohľadnil vyjadrenie likvidátorky úpadcu JUDr. T. ohľadne vyžiadania súhlasu F. s prevodom privatizovaného majetku úpadcu. Pokiaľ žiadosť o udelenie predmetného súhlasu bola podaná bez získania potvrdenia o odoslaní, prípadne prevzatí takejto žiadosti, konal jej podávateľ bez odbornej starostlivosti. Súd nemohol svedectvo hodnotiť ako dôkaz podania žiadosti, najmä keď svedkyňa vo výpovedi uvádza, že si bola vedomá povinnosti vyžiadať si k odpredaju súhlas.

Spoločnosť P. a S., a.s., V. bola zrušená bez likvidácie jej zlúčením s vedľajším účastníkom na strane žalobcu, ktorý jej sporné nehnuteľnosti kúpnu zmluvou previedol na žalobcu.

O vedomosti zodpovedných orgánov uvedených spoločnosti o tom, že sporné nehnuteľnosti úpadcu nadobudol v rámci privatizácie, svedčí personálne prepojenie vedenia úpadcu s členmi predstavenstva spoločnosti P. a S., a.s., V.

Podľa § 134 ods. 1 Obč. zák. oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Oprávneným držiteľom je podľa § 130 ods. 1 Obč. zák. držiteľ, ak so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Patriť znamená byť vlastníkom s právami uvedenými v § 123 Obč. zák., teda aj s právom nakladať s predmetom svojho vlastníctva. Úpadca a v dôsledku personálneho prepojenia aj spoločnosť P. a S., a.s., V., ktorá nadobudla sporné nehnuteľnosti kúpnu zmluvou zo dňa 24.02.2000, vedeli o povinnosti vyžiadať si k tomu, aby kúpna zmluva bola platná, predchádzajúci písomný súhlas F., nemožno preto spoločnosť P. S., a.s. kvalifikovať ako dobromyseľného a oprávneného držiteľa v zmysle § 130 ods. 1 Obč. zák.

Odvolací súd sa nestotožnil s názorom odvolateľov, že je daný dôvod na pripustenie dovolania v súlade s ust. § 238 ods. 3 O.s.p., pretože všetky právne otázky, ktoré súd I. stupňa a následne odvolací súd v rozhodovanom prípade riešil, upravuje zákon jasne a zrozumiteľne, takže ich interpretácia je jednoznačná.

S týmto doplnením odôvodnenia odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Úspešnému žalovanému vzniklo podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k odvolaniu vyjadril, čím mu vzniklo právo na náhradu za 1 úkon právnej služby plus režijný paušál. Žalovaná si tieto trovy vyčíslila sumou 62,70 Eur a odvolací súd mu náhradu týchto trov žalobcom priznal.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 6. októbra 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová